

Dosarul nr. 2ra-140/2022
2-21010704-01-2ra-02022022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (A. Mardari)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (V. Sîrbu, V. Buhnaci, D. Dulghieru)

ÎNCHEIERE

11 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Străisteanu Gheorghe,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Străisteanu
Gheorghe împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea faptului
încălțării dreptului la judecare în termen rezonabil al cauzei și repararea
prejudiciului moral,
împotriva deciziei din 24 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă :

La 22 ianuarie 2021, Străisteanu Gheorghe a depus cerere de chemare în
judecată împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea faptului încălțării
dreptului la judecare în termen rezonabil al cauzei și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a indicat că, în temeiul procesului - verbal cu privire la
contravenție Melnic Natalia a fost recunoscută vinovată de comiterea unei
contravenții.

La 30 ianuarie 2019, Străisteanu Gheorghe în calitate de victimă a depus
cerere de chemare în judecată împotriva Nataliei Melnic privind încasarea
prejudiciului moral cauzat prin contravenție.

La 18 octombrie 2019, Melnic Natalia a depus contestație împotriva
procesului-verbal cu privire la contravenție, iar la solicitarea Nataliei Melnic
instanța care examina cauza civilă a dispus suspendarea procesului în cauza civilă,
până la finalizarea examinării cauzei contravenționale.

Consideră că, examinarea cauzei contravenționale din 18.10.2019, peste
termenul legal de 30 zile și care durează un an și patru luni, încălță dreptul
reclamantului Străisteanu Gheorghe la examinarea cauzei în termen rezonabil.

Solicită Străisteanu Gheorghe, constatarea faptului încălțării dreptului la
judecare în termen rezonabil al cauzei și repararea din contul bugetului de stat prin

intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova a prejudiciului moral în mărime de 3 000 de lei

Prin hotărârea din 29 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de Străisteanu Gheorghe împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului la judecare în termen rezonabil al cauzei și repararea prejudiciului moral.

Prin decizia din 24 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către Străisteanu Gheorghe, ca neîntemeiat și a fost menținută hotărârea din 29 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a menționat că, la actele cauzei nu există nici un înscris în sensul redat de reclamant, iar informația de pe portalul instanțelor de judecată fiind accesibilă publicului, dar din care nu rezultă calitatea de victimă a reclamantului.

Prin urmare, criticile apelantului Străisteanu Gheorghe, precum că instanța a purces la examinarea cauzei în lipsa raportului motivat, instanța de apel a considerat că nu poate servi temei de admitere a cererii de apel or, deși în temeiul art. 4 din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, sarcina probațiunii lipsei de încălcare a dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei și a lipsei suportării unui prejudiciu moral revine Ministerului Justiției, reclamantul la rândul său urmează să prezinte dovada faptului că ultimul are o anumită calitate procesuală în cadrul procesului contravențional.

A notat că, deși Străisteanu Gheorghe pretinde că a depus acțiunea civilă în procesul care se tergiversează, instanța de apel a indicat că, prin această acțiune se solicită constatarea încălcării dreptului său de a nu fi supus la tratamente degradante și a dreptului la respectarea onoarei și demnității reputației profesionale. Astfel, a reiterat că în acțiunea civilă, asupra căreia indică Străisteanu Gheorghe, ultimul solicită încasarea prejudiciului moral în baza apărării dreptului la respectarea onoarei, demnității și reputației profesionale, fapt ce rezultă indubitabil și din conținutul informației de pe portalul național al instanțelor, iar Străisteanu Gheorghe în acest sens nu a anexat careva probe, care să demonstreze faptul că acțiunea a fost pornită ca urmare a prejudiciului cauzat printr-o contravenție, în care are calitatea de victimă și are legătură cu contravenția ce se pretinde a fi săvârșită de Melnic Natalia. Respectiv, instanța de apel a conchis că, prima instanță corect a stabilit că în cauză nu sunt întrunite temeiuri legale pentru constatarea faptului încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei contravenționale. Astfel, întemeiat prima instanță a constatat că Străisteanu Gheorghe nu a demonstrat faptul că pretinsa acțiune civilă are legătură causală cu cauza contravențională, corespunzător, reclamantul în asemenea circumstanțe nu poate formula cerere prin care să invoce cauzarea unui prejudiciu prin încălcarea dreptului său la examinarea cauzei contravenționale în termeni rezonabili, la caz fiind constatat cu certitudine faptul că Străisteanu Gheorghe nu este subiectul corespunzător care poate pretinde repararea prejudiciului în baza Legii nr. 87 din 21.04.2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea

dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

La 14 ianuarie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Străisteanu Gheorghe a declarat recurs împotriva deciziei din 24 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei contestate cu adoptarea unei decizii noi privind admiterea integrală a acțiunii (f.d. 116-127).

În motivarea recursului a reiterat argumentele indicate în cererea de chemare în judecată și cererea de apel.

În esență a invocat că la caz termenul se calculează de la 17 august 2018, când a fost recunoscut în calitate de parte vătămată, parte civilă și a înaintat acțiunea civilă în cadrul procesului contravențional, proces care durează 2 ani și 4 luni. Consideră că, prin încălcarea dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei contravenționale din 18 octombrie 2019, angajații statului au trecut peste toate limitele legale, iar circumstanțele în care persoanele cu funcție de răspundere refuză să acționeze, au provocat daune morale și materiale irecuperabile.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Decizia din 24 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată părților prin intermediul oficiului poștal la 13 ianuarie 2022 (f.d. 112), astfel recursul depus la 14 ianuarie 2022 prin intermediul oficiului poștal, de către Străisteanu Gheorghe, este în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

La 02 februarie 2022, Curtea Supremă de Justiție a comunicat intimatului recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței în termen de o lună de la data primirii scrisorii (f.d. 129).

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de

casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmerts împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de Străisteanu Gheorghe nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul înaintat de Străisteanu Gheorghe.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh